

[Bertel Dahlgaard.]

tens Virksomhed vil det formentlig ikke være rigtigt at give i selve Loven, da der foruden de almindelige Hensyn, som maa være afgørende for Retten, kunde tænkes at være specielle af den foreliggende Situation af-fødte Omstændigheder, der bør tages Hen-syn til, men som ikke forud kan angives i generelle Regler; det følger dog af Sagens Natur, at det for Retten maa være en Rette-snor ved dens Afgørelse at give Medarbej-derne i Erhvervslivet saa gode Kaar, som kan forenes med Opretholdelse af Erhver-venes Konkurrenceevne og derigennem Opretholdelsen af gode Produktions- og Beskæ-ftigelsesmuligheder.

Det bestemmes i § 5, at en af Voldgifts-retten afsagt Kendelse altid kun har Gyldig-hed 1 Aar fra Kendelsens Dato, men løber videre, indtil den af en af Parterne opsiges til Ophør.

Voldgiftsrettens Kendelser har i Henhold til Lovforslagets § 6 samme Virkning som en mellem Parterne indgaaet Overens-komst, saaledes at Overtrædelse af Kendel-sens Bestemmelser vil kunne indankes for Den faste Voldgiftsret til Paakendelse og eventuel Idømmelse af Bod og Erstatning.

Som det fremgaar af de Bemærkninger, jeg her har gjort, betragter Forslagsstillerne Afgørelsen af en Interessekonflikt ved Vold-gift som en Nødhjælp til Værn for Samfundets mest vitale Interesser, medens Adgan-gen til saadanne Afgørelser ikke indeholder nogen egentlig Løsning af de Problemer, Interessemødsætningerne mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i øvrigt omfatter. Det er vor Opfattelse, at Tiden nu netop er inde til at tage disse Problemer op til en dybere-gaaende Undersøgelse med det Formaal at finde frem til Samarbejdsformer, der fjerner nogle af de væsentlige Aarsager, der fører til de store Arbejdskampe. Vi mener, at det politiske Demokrati, som har givet Arbejdere og Funktionærer Medansvar for Statens Ledelse, maa følges af en Udvikling inden for Produktionslivet, som for disse store Befolkningsgrupper skaber større Harmoni mellem Rettigheder, Pligter og Ansvar. Med den moderne industrielle Udvikling er de stærke Baand, som i tidligere Tider knyttede det enkelte Menneske til det Foretagende, hvori han arbejdede, afløst af et stadig mere upersonligt Forhold. Det maa efter vor Anskuelse være en moderne Erhvervs politiks Opgave og Interesse at tilvejebringe en mere personlig præget Samhørighed mellem Foretagendet og Medarbejderen, hvilende paa den øgede Frihed, Arbejdsglæde og Tryghed, som bør være Maalet for ethvert Samfund.

Efter den forrige Verdenskrig blev der i forskellige Lande gjort Forsøg med nye For-mer for Bedriftslivet inden for Industrien, bygget paa saakaldte Bedriftsraad eller Arbejderraad, der fik tillagt en afgørende Myndighed over Bedriftens Ledelse uden en tilsvarende økonomisk Ansvarlighed. Disse Forsøg brød efterhaanden sammen og med-førte almindeligvis en Nedgang i Produk-tionen. Systemet øgede Stridighederne i Stedet for at forebygge dem. I Stedet for et ensidigt Raadssystem mener vi da, at alt peger i Retning af Samarbejdsformer, hvor Ledelsen og Medarbejderne mødes, og hvor disse sidste paa en anden Maade end hidtil drages med ind i Virksomhedens Interesse-sfære, informeres om Foretagendets Hen-sigter og økonomiske Stilling og derigennem ogsaa faar en egen Interesse i Bedriftens og Produktionens Fremdrift, fordi de føler, at denne er det nødvendige Grundlag for stigende Velstand for dem selv.

I andre Lande søger man nu ad saa-danne Veje at bygge Bro mellem hidtidige Modsætninger. I disse Overvejelser ind-gaar Problemer af meget forskellig Art som f. Eks. Spørgsmaalet om øget Tryghed gennem en rimelig Opsigelsesfrist for Arbejderen, der har været knyttet til en Virksomhed i længere Tid, sikret Andel i Bedriftens Afkastning ud over et vist normalt Udbytte, Sik-ring af visse sociale Velfærdsforanstaltning-er, Regler for Retten til Opfindelser, der er gjort af Arbejdere og Funktionærer o. s. v. Man erkender, at en virkelig Forøgelse af den almindelige Levestandard forudsætter øget Frembringelse af Værdier, og at Forudsætningen herfor atter er den enkeltes egen Interesse i Arbejdet og Tilliden til, at der fra begge Sider anerkendes og sikres Solidaritet i de indbyrdes Forhold. I Norge er en saadan Udvikling indledet under fuld Tilslutning fra alle politiske Partier, og-saa i Sverige er Arbejdsgivere og Arbejdere mødtes til fælles Drøftelse af Samarbejds-former, baaret af en saadan ny Samarbej-dets Aand. Ud fra disse Synspunkter fore-slaas det da i nærværende Lovforslags Af-snit 2, at der af Statsministeren nedsættes en Kommission til Overvejelse af herhen-hørende Reformen i Forholdet mellem Ar-bejdsgivere, Arbejdere og Funktionærer. Det forudsættes, at Kommissionen sammensæt-tes af Repræsentanter for Parterne og Myn-dighederne og tiltrædes af andre sagkyndige.

Jeg skal med disse Ord anbefale dette Lovforslag til det høje Tings Velvilje, idet jeg gerne vil udtale Haabet om, at alle Par-tier her i Tinget vil deltage i Behandlingen af Forslaget ud fra det samme Ønske, hvor-